

Milan Trhlín

Obnova křížku na hrázi rybníka Olšina

V roce 2009 zazněl v OS Olšina návrh na obnovení křížku na hrázi rybníka Olšina, kde podle dobové fotografie ze soukromého archivu Ing. Veroniky Kittlové býval ještě někdy v 60-tých letech minulého století. Není přesně zjištěno, v kterém roce křížek zmizel, ani zda byl odcizen, nebo odstraněn. Podle černobílé fotografie je zjevné, že křížek stál před zatáčkou vlevo, z pohledu od středu hráze směrem k historické baště, v místech, kde byly kamenné schody dolů k vodě rybníka. Podle snímku byl kříž poněkud nakloněn směrem k rybníku a stál těsně u tehdy ještě prašné cesty hráze (viz původní černobílý snímek). Ze snímku lze dále vyčíst, že kompozičně tvořil 2/3 celkové výšky žulový sokl a 1/3 pak kovový křížek s Kristem.

Něco málo z historie křížku : Jak to tak bývalo, Boží muka, nebo kříže, byly obyčejně stavěny v místech, kde došlo k nějaké lidské tragedii. V našem případě se na hrázi utopila v roce 1892, v říjnu, sedmiletá dívenka, jménem Pauline Stinny. O této smutné události hovoří i pamětní deska, umístěna v Hodňově, na vnitřní zdi, vystavěné kolem kostela, přibližně v místech, kde je oltář (oltáře kostelů bývají orientovány téměř vždy směrem na východ).

Samotné akci reinstalace křížku musela samozřejmě předcházet jednání s institucemi jako Újezdní úřad Boletice, oddělení památkové péče odboru územního plánování MěÚ Český Krumlov a ředitelství VLS Horní Planá. Výsledkem všech jednání byl souhlas s znovuobnovením křížku, určení podmínek a přesného místa, kam byl zástupci zmíněných institucí, dne 1. října 2009, zatlučen kolík.

Souběžně s povolovacím řízením bylo členy OS prováděno pátrání v různých okolních místech, za účelem získání vhodného žulového soklu pro křížek. Po prohlídce bývalého, dnes již zcela zdevastovaného a nepoužívaného hřbitova byl vybrán vhodný žulový sokl a byl vyžádán souhlas s přemístěním soklu pro křížek od starosty MěÚ Horní Planá p. Jiřího Hůlky. Na podzim r. 2009 byl sokl naložen a převezen členy OS na zahradu domu Milana Trhlína, který jako původně vyučený pasíř, začal práce na křížku tak, aby mohl být po jaru 2010 instalován na určené místo.

Něco málo z technologie opravy křížku :

OS Olšina původně získalo darem starý, avšak neúplný křížek menších rozměrů od PhDr. Vladimíry Koubové-Eidernové z Hodňova. Jednalo se spíše o rozlámáný fragment, avšak s použitelným Kristem. Bylo rozhodnuto, že se použije Ježíš Kristus po odstranění koroze a samotný kříž bude nově vyroben kovářským způsobem z masivní ocelové pásoviny se zdobnými prvky na koncích kříže, přičemž bylo v návrhu vycházeno ze stylizovaných čtyřlístků na křížku, umístěným na sedlové střeše kapličky v osadě Olšina. Po krátkém čase se však podařilo Milanu Trhlínovi získat darem od profesionálního strážce NP Šumava p. Stanislava Haladěje z Volar originální, litinový kříž, o poznání větší, než byl od PhDr. V. Koubové-Eidernové. Rázem tedy započaly práce na tomto vhodnějším litinovém kříži, který byl také značně zkorodován, v dolní části zlomen. Nejprve musel být odstraněn zlomený

zbytek kříže ze žulového soklu, aby vznikla „kapsa“ pro osazení zrestaurovaného litinového kříže. Následně byl demontován Kristus, provedeno strojní opískování těla kříže, spodní ozdobné mušle a Ježíše Krista. Po opískování na rezuprostý materiál bylo provedeno svaření praskliny v dolní části kříže, chemické ošetření bezoplachovým odrezovačem. Následovalo vyříznutí závitu M8 do zadní části Krista pro upevnění a pak aplikace základní barvy na kovy s antikorozním účinkem. Mezitím vyrobení upevňovacího šroubu Krista s nerezové závitové tyče, výroba ocelové výztuhy z masivní ocelové pásoviny, neboť litina je sice pevný, ale křehký materiál. Touto pásovinou je kříž ze zadní, nepohledové strany zesílen. Závěrem byly všechny součásti opatřeny vrchními nátěry tzv. kovářskou barvou s pigmenty ušlechtilého kovu, kříž smontován a vsazen do žulového soklu. Členové OS Zdeněk Kittl a Milan Trhlín v místě zatlučeného kolíku vyhloubili potřebný zářen do hráze pro osazení křížku.

Slavnostní osazení křížku :

Dne 12.6. 2010 (sobota) byl v 15.00 hodin za přítomnosti několika členů OS Olšina osazen zrekonstruovaný křížek na určené místo, nechyběl slavnostní přípitek šampaňský a všichni měli dobrý pocit z tohoto chvályhodného počinu OS Olšina.

O reinstalaci byl informován i ředitel Kulturního informačního centra Horní Planá p. Luděk Štěpánek.